

Eylül 2021

Hazırlayan

Rehberlik ve Psikolojik Danışma
Hizmetleri Bölümü

ORYANTASYON ÖNERİLERİ

E-posta 974044@meb.k12.tr

Web malteperam.meb.k12.tr

Tel (216) 549 31 61

Fax (216) 549 31 62

ANASINIFI VE BİRİNCİ SINIFA BAŞLAYACAK ÖĞRENCİLER İÇİN ORYANTASYON ÖNERİLERİ

Oryantasyon; rehberlik etme, uyum ve alıştırma anlamı taşımaktadır. Okulda oryantasyon; çocuğun yeni ortamını ve içinde yer alacağı durumları tanıması ve bunlara alışması için; yakın çevreyi, okulu, karşılaşıacağı uyarıcıları tanımaya yönelik yapılacak çalışmaları içermektedir. Okulun ilk günleri hem çocuklar hem de ebeveynler farklı duygular hissetmektedirler. Çocuk yeni gireceği ortama karşı kaygılı ve tedirgin, anne baba endişeli ve meraklı haller taşıyabilir.

Okul, evden sonra çocuğun karşılaştığı en büyük sosyal ortam, adeta keşfedilmeyi bekleyen bir okyanustur. Bu keşfin renkli ve eğlenceli gerçekleşmesi tüm öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin en çok istediği şeylerden biridir.

Çocuğun artık ebeveynlerinden ayrılıp okuldaki sosyal yaşamın içine girme zamanı geldiğinde uyum süreci de başlamıştır. Bu aşamada okul ve çocuğun olduğu kadar ebeveynlerin de dikkat etmesi gereken tutum ve davranışlar vardır. Uyum sürecinin uzamasını önlemek adına ebeveynlerin, çocuğa okulun ve okul ile birlikte dış dünyanın güvenli olduğu mesajını iletmesi gerekir. Bu mesajın doğru bir şekilde iletilebilmesi için de okulun ilk günlerinde ebeveynlerimizin şu noktalarda özenli olması etkili olacaktır:

- Okulun ilk günü, okul kapısındaki ayrılma anını ve bu sıradaki açıklamalarımızı mümkün olduğunca kısa tutmalı, cümlelerimizin ise anlaşılır ve olumlu eylem sözcükleriyle bitmesine dikkat etmeliyiz.

- Cümlelerimizle olumlu aktarımlar yapmaya çalışırken, yüz ifademiz endişeli, sesimiz ise titriyor olmamalı ve mümkün olduğunca duygulanıp ağlamamaya özen göstermeliyiz. Çünkü çocuklar anne-babalarının kaygılarını hemen hissederler ve ebeveynlerinin okul ortamıyla ilgili kaygılı olduğunu, okulda

kendisine zarar gelebileceğini düşünürler. Bu nedenle ebeveynlerin duygu, ifade ve davranış olarak tutarlı, kararlı ve pozitif bir tavır sergilemeye çalışmaları gerekmektedir.

- Çocuğu okula bırakan kişi, uyum süreci tamamlanana kadar aynı kişi olmalı ve hep aynı saatlerde almaya çalışmalıdır.
- Çocuk hangi ebeveynden daha zor ayrılıyorsa, okula bırakan kişinin o olmamasına özellikle dikkat edilmelidir.
- Ebeveynler, her çocuğun uyum sürecinde bireysel özellikler göstereceğinden dolayı başka çocukların daha kısa sürede uyum sürecini tamamlamasından etkilenmeyip, süreçle ilgili ümitsizliğe kapılmamalı ve okulla işbirliğini sürdürmeye devam etmelidir.
- Uyum sürecinde bireysel farklılıklara bağlı olarak, okulun ilk günlerinde istekli ve uyumlu görünen çocukların, bir süre sonra isteksizlik gösterdiği gözlenmiştir, bu nedenle ebeveynlerin buna hazırlıklı olup yine tutarlı, kararlı ve pozitif bir tutumla uyum aşamasını desteklemesi etkili olacaktır.
- Okuldan geldikten sonra onunla doyurucu zaman geçirmek ve uyum sürecine bağlı duygularını dışa vurmasını sağlamak adına çocuğun tercih ettiği oyuncaklarla ve yine onun tercih ettiği oyunları, onun istediği, yönlendirdiği doğrultuda oynamak olumlu sonuçlar sağlayacaktır.
- Ayrıca okuldan eve gelince, çocukla okulda yaşadıklarıyla ilgili sohbetler etmek onun kendini iyi hissetmesinde etkili olacaktır. Sohbet sırasında soru sormamız gerektiğinde kısa cevap gerektiren sorular yerine, açık uçlu sorularla sohbeti sürdürmek ve onu dinlerken göz teması kurmak, zaman zaman geribildirimlerle iletişimi desteklemek de, ona "seni önemsiyorum", "seni anlıyorum" ve "seni dinliyorum" mesajlarını verecektir.
- Uyum sürecinde zorluk yaşayan bazı çocuklar, okulda kalmamak adına çözüm yolu olarak özellikle ağlamaya başvurabilir. Bu ağlama davranışı, çocuğun üzüntüsünden çok sınırları zorlama çabasına işaret eder. Bu durumda eğitim kurumunun uyum sürecinde kararlı duruş göstermesi 'çocuğu ağlatmak' olarak görülmemelidir. Aynı kararlılığı ailenin de göstermesi ve okul-aile işbirliği yine bu noktada uyum sürecinin pozitif yönde ilerleyişine katkı sağlayacaktır.

"Çocuklar geleceğimizin güvencesi, yaşama sevincimizdir. Bugünün çocuğunu, yarının büyüğü olarak yetiştirmek hepimizin insanlık görevidir."

Mustafa Kemal ATATÜRK

